

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
(ДРС)

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40
E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

на № _____ від _____ 20__ р.

РІШЕННЯ
про відмову в погодженні проєкту регуляторного акта

Державна регуляторна служба України (далі – ДРС) відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) розглянула проєкт наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та Вимог до місць зберігання спирту» (далі – проєкт наказу), а також документи, що подані до нього листом Міністерства фінансів України від 04.04.2024 № 11320-09-5/11307.

За результатами розгляду проєкту наказу та аналізу його регуляторного впливу на відповідність вимогам статей 4, 5, 8 і 9 Закону, ДРС

встановила:

проєктом наказу пропонується затвердити Порядок ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання (далі – проєкт Порядку ведення Єдиного реєстру) та Вимоги до місць зберігання спирту (далі – проєкт Вимог).

Щодо проєкту Порядку ведення Єдиного реєстру

У преамбулі проєкту наказу зазначено, що його розроблено відповідно до статей 1, 2, 8 та 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» (далі – Закон України № 481/95-ВР), Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон про публічні реєстри).

Вимоги щодо створення Єдиного реєстру, механізм його ведення та внесення відомостей до нього встановлені Законом України № 481/95-ВР.

Згідно вимог частини третьої статті 4 Закону про публічні реєстри, виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону.

Державна регуляторна служба України

РІШЕННЯ № 142 від 02.05.2024

Підписав: Кучер Олексій Володимирович

Сертифікат: 6FA97849F1B2570D0400000088690000BAEF0100

Дійсний: з 13.06.2023 14:27:07 по 13.06.2024 14:27:07

До таких відомостей належить, зокрема: назва та/або вимоги до адміністратора та держателя реєстру; вимоги до публічних реєстраторів; види реєстрових даних; види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру; фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них; тощо.

При цьому Законом України № 481/95-ВР не передбачено можливості встановлювати порядок ведення Єдиного реєстру окремим нормативно-правовим документом, зокрема, власними актами центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Таким чином, проєкт регуляторного акта не узгоджується з вимогами Закону про публічні реєстри в частині визначення відомостей про Єдиний реєстр в іншому нормативно-правовому акті, а не у тому, згідно якого він створений.

Водночас, згідно статті 15 Закону України № 481/95-ВР, виключення місць зберігання з Єдиного реєстру здійснюється податковим органом, який вносив його до Єдиного реєстру, на підставі письмової заяви суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво), що був заявником такого місця зберігання, або у разі анулювання ліцензії, виданої такому суб'єкту господарювання (у тому числі іноземному суб'єкту господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) відповідно до цього Закону, шляхом прийняття відповідного письмового розпорядження не раніше ніж через 10 робочих днів з моменту виникнення передбачених цим Законом підстав.

Податковий орган повинен надати суб'єкту господарювання (у тому числі іноземному суб'єкту господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво), що був заявником, засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання з Єдиного реєстру протягом трьох робочих днів з моменту його прийняття.

Проте зазначені вище положення Закону України № 481/95-ВР не відображені в проєкті Порядку ведення Єдиного реєстру. Зазначене доводить, що проєкт Порядку ведення Єдиного реєстру не є цілісним документом за своїм змістовним навантаженням, оскільки не відображає увесь механізм ведення вказаного реєстру, передбачений Законом України № 481/95-ВР.

Крім того, деякі норми проєкту Порядку ведення Єдиного реєстру суперечать Закону України № 481/95-ВР, наприклад: територіальний орган ДПС направляє суб'єкту господарювання рішення про виключення з Єдиного реєстру в електронному вигляді (пункт 7 проєкту). Натомість Законом України № 481/95-ВР встановлено, що податковий орган повинен надати суб'єкту господарювання засвідчену копію письмового розпорядження про виключення місця зберігання з Єдиного реєстру.

Щодо проєкту Вимог

Пунктом 1 розділу I проєкту Вимог передбачено, що суб'єкт господарювання, який подає заяву про внесення місця зберігання спирту до Єдиного реєстру, зобов'язаний забезпечити відповідність стану місця його зберігання вимогам, зазначеним у розділі II Вимог до місць зберігання спирту. Довідка про відповідність місця зберігання спирту установленим вимогам до місць зберігання спирту (далі – Довідка) видається територіальним органом ДПС відповідно до розділу III цих вимог.

У пункті 1 розділу II проєкту Вимог зазначено, що місця зберігання спирту повинні відповідати, зокрема, Вимогам обліку, зберігання, відпуску, приймання і транспортування спирту етилового, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2023 року № 77 (далі – постанова КМУ № 77).

У пункті 2 цього ж розділу проєкту Вимог передбачається встановити, що суб'єкт господарювання (у тому числі іноземному суб'єкту господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) для отримання Довідки повинен підтвердити наявність певних документів, довідок, актів, дозволів, обладнання, тари, резервуарів, цілодобових систем відеоспостереження тощо.

Враховуючи, що проєкт Вимог містить лише два абзаци, які стосуються безпосередньо вимог до зберігання спирту, то фактично за змістовним навантаженням проєктом регуляторного акта встановлюється порядок отримання довідки про відповідність місця зберігання спирту установленим вимогам до місць зберігання, які, при цьому, визначені постановою КМУ № 77.

Водночас, у пункті 2 розділу III проєкту Вимог передбачається встановити, що протягом 20 днів від дати звернення територіальним органом ДПС проводиться фактична перевірка, під час якої здійснюється обстеження місця зберігання спирту на відповідність цим вимогам, за результатами якої видається Довідка або надається вмотивована відмова в її оформленні.

Проте, Законом України № 481/95-ВР не передбачено ні повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, встановлювати порядок отримання такої Довідки, ні можливості здійснювати фактичні перевірки для її видачі.

У статті 2 Закону України № 481/95-ВР лише визначено, що довідка про відповідність місця зберігання спирту вимогам, установленим центральним органом виконавчої влади, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, додається до заяви суб'єктом господарювання для внесення даних до Єдиного реєстру.

Окрім того, відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу II проєкту Вимог, для отримання Довідки суб'єкт господарювання (у тому числі іноземний суб'єкт господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) повинен підтвердити наявність дозволу на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування

підвищеної небезпеки або декларації відповідності матеріально-технічної бази вимогам законодавства з питань охорони праці, що видаються територіальним органом Держпраці за місцем державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи – підприємця відповідно до Порядку видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107.

Проте, частиною сьомою статті 9 Закону України «Про адміністративні послуги», серед іншого, визначено, що суб'єкт надання адміністративної послуги не може вимагати від суб'єкта звернення документи або інформацію, що перебувають у володінні суб'єкта надання адміністративних послуг або у володінні державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ або організацій, що належать до сфери їх управління.

Отже, з метою приведення у відповідність до законодавства, підпункт 2 пункту 2 розділу II проекту Вимог потребує виключення.

У свою чергу, підпункт 3 пункту 2 розділу II проекту Вимог передбачає, серед іншого, необхідність підтвердження наявності дозволів, які в проекті не конкретизовано розробником.

Згідно статті 5 Закону забезпечення здійснення державної регуляторної політики включає, серед іншого, викладення положень регуляторного акта у спосіб, який є доступним та однозначним для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Таким чином, з метою забезпечення чіткого розуміння відповідного положення, пропонуємо в підпункті 3 пункту 2 розділу II проекту Вимог, конкретизувати відповідні дозволи.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту наказу

Відповідно до вимог частини п'ятої статті 8 Закону Методика підготовки аналізу регуляторного впливу є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів.

Згідно пункту 1 Методики, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2004 р. № 308 (далі – Методика), ця Методика встановлює вимоги до проведення аналізу впливу регуляторного акта, проект якого розроблений регуляторним органом.

Так, відповідно до пункту 4 Методики, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, зазначаються причини виникнення проблеми; обґрунтування неможливості її розв'язання за допомогою ринкових механізмів або чинних регуляторних актів; суб'єкти, на яких проблема справляє негативний вплив.

Проте в Розділі I аналізу регуляторного впливу (далі – АРВ) розробник лише формально зазначив, що перша проблема, яка потребує врегулювання і на вирішення якої спрямовано проект регуляторного акта, – забезпечення ведення

Єдиного реєстру та забезпечення комплексного контролю у сфері обігу спирту етилового, спиртових дистилятів, біоетанолу та алкогольних напоїв, тютюнових виробів, тютюнової сировини, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та унеможливлення ухилення від сплати податків. Друга проблема – затвердження Вимог до місць зберігання спирту.

Такими ж формальними є і цілі державного регулювання, визначені розробником у Розділі II АРВ, оскільки в ньому зазначено лише, що проєкт наказу підготовлено на виконання норм законодавства України, а його прийняття сприятиме виконанню норм чинного законодавства.

Згідно визначення, наведеного у статті 1 Закону, аналіз регуляторного впливу – документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проєкту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Враховуючи наведене вище, розробником при підготовці АРВ до проєкту регуляторного акта не забезпечено здійснення всебічного аналізу впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, а також не наведено обґрунтувань щодо забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави при прийнятті даного регулювання.

Як результат – наповнення інших розділів АРВ також не містять усієї необхідної інформації, яка на достатньому рівні надала б уявлення про необхідність прийняття проєкту регуляторного акта саме в такій редакції, а альтернативні способи такого регулювання забезпечать досягнення максимально ефективних та раціональних результатів.

У зв'язку із зазначеним, розробником не доведено необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми; відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив; забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави; забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Виходячи з наведеного, за результатами розгляду проєкту наказу встановлено, що проєкт регуляторного акта розроблений без дотримання ключових принципів державної регуляторної політики, визначених вимогами статті 4 Закону, зокрема, доцільності, адекватності, ефективності та збалансованості, статті 5 Закону щодо недопущення прийняття регуляторних актів, які є непослідовними або не узгоджуються чи дублюють діючі регуляторні

акти, та статті 8 Закону в частині дотримання усіх вимог при підготовці аналізу регуляторного впливу.

Ураховуючи зазначене, керуючись вимогами частини четвертої статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», ДРС

вирішила:

відмовити в погодженні проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру місць зберігання та Вимог до місць зберігання спирту».

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Олексій КУЧЕР